

තුරුසවිය අරමුදල - 2017

තුරුසවිය අරමුදලේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 (1) වගන්තිය සහ 2000 අංක 23 දරන තුරුසවිය අරමුදල් පනතේ 21(2) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14 (2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර අරමුදලේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ආශ්‍රිත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 - 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටි , වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අරමුදලේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිත භාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට තුරුසවිය අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතී

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 01 හි 48 ඡේදය ප්‍රකාරව අවශ්‍ය කෙරෙන හෝ අවසර දී ඇති විටෙක හැර වත්කම් හා වගකීම් සහ ආදායම් හා වියදම් හිලවී නොකළ යුතු වුවද රබර් කිරි කපනන්නන් පුහුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයෙන් අරමුදලට ලැබුණු රු.3,996,000 කින් දරන ලද රු.3,532,078 ක වියදම හිලවී කොට ශේෂය ජංගම වගකීම් යටතේ දක්වා තිබුණි.

2.2.2 ලැබිය යුතු ගිණුම්

වර්ෂ 5 න් වර්ෂ 15 න් අතර කාලයක සිට ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුනු එකතුව රු.865,189 ක් වූ ණය ශේෂ 41 ක් 2018 මාර්තු මාසය වන විටත් අයකර ගෙන නොතිබුණි.

2.2.3 නීති, රීති රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම.

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවල විධිවිධානවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) 2000 අංක 23 දරන තුරුසවිය අරමුදල පනතේ 32.3 වගන්තිය	අරමුදල පිහිටුවා වසර 16 කට වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණද මෙම පනතේ නියෝග ගැසට් කර පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.
(ආ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයි.ඒ.අයි 2002/02 දරන භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය	වක්‍රලේඛ උපදෙස් පරිදි පරිගණක උපාංග වෙනුවෙන් ලේඛනයක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.
(ඇ) 2003 ඔක්තෝබර් 28 දිනැති අංක පීරීඩ්/17 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛය	දේශීය අරමුදල් භාවිතා කර විදේශ ගමන් සඳහා සහභාගි වීමට පෙර රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ පූර්ව අනුමැතිය ලබාගත යුතු වුවත් රු. 794,400 ක් වැය කර අරමුදලේ සභාපතිවරයා ඉකුත් වර්ෂයේදී ඉන්දියාවේ පැවති සමුළුව සඳහා සහභාගිවීම වෙනුවෙන් අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) 2000 ජනවාරි 11 දිනැති අංක පීඑල්/පී.ඊ.5 දරන රාජ්‍ය මුදල් වකුලේඛය.

භාණ්ඩාගාර අනුමැතියකින් තොරව අරමුදලේ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් වාර්තා සකස් කිරීම වෙනුවෙන් ආයතනයේ නිලධාරීන්ගේ එක් රැස්වීමකට රු.6,000 බැගින් 2016 සහ 2017 වර්ෂ සඳහා එකතුව රු.84,000 ක් ගෙවා තිබුණි.

(ඉ) 2008 මාර්තු 03 දිනැති අංක 1/2008 දරන භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් වකුලේඛ 02 ජේදය

(i) රජය විසින් සෘජුව හා වක්‍රකාර ලෙස අරමුදල් සපයන ආයතන හා රජය වෙත සෘජු හා වක්‍ර ලෙස අවසාන වගකීම් පැවරෙන අරමුදල්වල ක්‍රියාකාරිත්වය සම්බන්ධයෙන් ජාතික ආර්ථිකයට වඩාත් යහපත් ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන විධිමත් ආයෝජන පිළිවෙතක් අනුගමනය කල යුතු වුවද සමාලෝචිත වසර තුළ රු. මිලියන 1 ත් රු. මිලියන 7 ත් අතර පරාසයක ශේෂයක් නිශ්ක්‍රීයව බැංකු ජංගම ගිණුමේ රඳවාගෙන තිබුණි.

(ii) රාජ්‍ය බැංකු වල කළ ආයෝජන කල් පිරුණ විට නැවත ආයෝජනය කල යුත්තේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව හා භාණ්ඩාගාරය විසින් මැදිකාලීන ආයෝජන සඳහා ගෙවනු ලබන පොලී අනුපාතයට යටත්ව වසර දෙකකට හෝ ඊට වැඩි කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා වන බැංකු තැන්පතු හෝ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල වුවද අරමුදලේ රු. 6,193,862 ක ආයෝජන 2017 ජනවාරි 02 දින සිට මාස 06 ක කෙටිකාලීනව ආයෝජනය කර තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අරමුදලේ මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් රු. 439,484 ක උනන්දුවක් පැවති අතර ඊට එරෙහිව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.484,646 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.924,130 ක අවාසිදායක තත්ත්වයක් පෙන්වූ කරන අතර එයට පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම් පසුගිය වර්ෂයට වඩා රු.2,027,165 ක් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 03ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා 2015 වර්ෂයේ මූල්‍ය උනන්දුවක් නිරීක්ෂණය වූ අතර 2014 හා 2016 වර්ෂයන්හි මූල්‍ය අතිරික්තයක් ඇතිව තිබුණි. කෙසේ වුවද මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිශ්‍රමික හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා වූ ක්ෂය නැවත ගැලපීමේ දී 2016 වර්ෂයේදී රු. 13,988,922 ක් වූ දායකත්වය 2017 වර්ෂයේදී රු. 17,171,167 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

4.1.1 ක්‍රියාකාරිත්වය හා සමාලෝචනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අරමුදලේ පරමාර්ථ ඉටුකිරීම සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් සිදුකෙරේ.

- (අ) අරමුදලේ පරමාර්ථයක් වන රබර් කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව වැදගත්වන ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) කුඩා රබර් වතු හිමියන්ගේ සමාජ හා ආර්ථික තත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා 2017 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා දිස්ත්‍රික්ක 14 ක තුරුසවිය සමිති 712 ක් ලියාපදිංචි වී තිබුණද ඉන් සමිති 329 ක් අක්‍රීය වී තිබුණි. එම සමිති ක්‍රියාකාරී තත්වයට පත්කර ගැනීමට හෝ ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2016 පෙබරවාරි 12 දිනැති අංක 02/2016 දරන රාජ්‍ය මුදල් වකුලේඛය ප්‍රකාරව භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබා නොගෙන අරමුදල විසින් 2002 හා 2005 වර්ෂවල ලබාදුන් තරාදි ණය හා ඩයමන්ඩ් රෝල් ජෝඩු ණය වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු එකතුව රු.41,607 ක මුදලක් කපා හැර තිබුණි.
- (ආ) 2002 වර්ෂයේදී නිලධාරීන් පස්දෙනෙකුට වැඩිපුර ගෙවා තිබූ රු. 259,949 කින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.194,438 ක් වැටුපෙන් නැවත අයකර ගෙන තිබුණද එම මුදල භාණ්ඩාගාරයට යැවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

5. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර අරමුදලේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර	නිරීක්ෂණ
-----	-----
(අ) ගිණුම්කරණය	සාමාජික ගාස්තු ලේඛනයක් පවත්වා නොගැනීම
(ආ) මූල්‍ය පාලනය	ණය ශේෂ කපා හැරීම සඳහා විධිමත් අනුමැතියක් ලබා නොගැනීම හා ණය අයකර ගැනීමට ක්‍රියා නොකිරීම.
(ඇ) සාමාජිකයන්ට ආධාර ලබාදීම	ආධාර ලබාදීම සඳහා සාමාජිකයෙකු තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස් කර නොතිබීම හා සාමාජිකයින්ට ලබාදුන් ආධාර පිළිබඳ දත්ත පද්ධතියක් පවත්වා නොතිබීම.